

og formidle viden, metoder og værktøjer til virksomheder, der skal udvikle og producere de renere produkter. Udvikling og spredning af værktøjer skal endvidere tilpasses de enkelte brancher, virksomhedstyper og andre aktører for at kunne dække eksisterende behov. Fokus rettes ikke blot på produktudviklere og producenter, men også på de aktører, der har indirekte indflydelse på, hvilke produkter, der bliver udviklet og produceret - for eksempel den finansielle sektor eller ved fastlæggelsen af produktstandarder.

En øget efterspørgsel og afsætning af renere produkter vil i sidste ende kunne bidrage til at reducere miljøbelastningen. Det er afgørende for afsætningen af renere produkter, at produkternes miljøegenskaber bliver en del af markeds- og konkurrencebetingelserne på lige fod med pris, kvalitet, funktion etc. Det er derfor vigtigt, at der også kan ydes tilskud til projekter, der har til formål at forbedre rammebetingelserne for udvikling og afsætning af renere produkter.

Forslaget indebærer derfor også, at der ydes tilskud til projekter, som samlet kan muliggøre en mere kvalificeret og konsekvent inddragelse af miljøspørgsmål i handelssektoren samt hos de professionelle indkøbere og forbrugerne. Det kan f.eks. være projekter, der udvikler eller spreder anvendelsen af generelle vurderingsværktøjer, informationssystemer eller administrative procedurer.

Ved lovforslaget styrkes tillige affalds- og genanvendelsesområdet i samspillet med renere produkter. Således vil affaldsminimerings- og genanvendelsesaspektet løbende blive integreret i tilskuddene til produktområdet, idet disse aspekter indgår som centrale elementer i forebyggelsen af miljøproblemerne i produkternes livscyklus.

Lovændringerne påvirker ikke mulighederne for at gennemføre projekter, der direkte vedrører affalds- og genanvendelsesprojekter. Indsatsen på dette område er i hovedsagen baseret på den eksisterende tilskudsmodel, hvilket er begrundet i, at der fortsat er behov for at fokusere særligt på affaldsfasen fra allerede eksisterende produkter samt på den eksisterende affaldsbehandling med henblik på at opnå stadigt mere miljømæssigt forsvarlige løsninger på området.

Det foreslås således, at der fortsat lægges vægt på at sikre udviklingen af genanvendelsesmuligheder og en miljømæssig forsvarlig affaldshåndtering, samt at genanvendelsen og affaldshåndteringen indarbejdes som en integreret del i vurderingen af et produkts livscyklus for derved at nedsætte miljøbelastningen.

Tilskuddene vil løbende blive koordineret med eksisterende og kommende tilskudsordninger, der rela-

terer sig til udvikling, produktion og afsætning af renere produkter. Særligt i forhold til de energirelaterede udviklingsprogrammer, herunder tilskudsordningen vedrørende produktrettede energibesparelser der blev vedtaget af Folketinget den 5. februar 1998, vil der blive lagt op til et løbende samarbejde om koordinering og samfinansiering af projekterne.

Ad b. Tilskud til kompetenceopbygning inden for produktudvikling, miljøbevidst indkøb og miljøledelse

Det foreslås at yde tilskud til kompetenceopbygningsprojekter vedrørende produktudvikling, miljøbevidst indkøbspolitik og miljøledelse. Det foreslås at udvide tilskudsmulighederne i forhold til det eksisterende Program for rådgivning om miljøspørgsmål og arbejdsmiljø i mindre virksomheder således, at der nu kan gennemføres miljømæssig efteruddannelse af virksomhedens medarbejdere. Der kan fortsat ansættes medarbejdere med en miljømæssig kompetence. Kredsen af tilskudsmodtagere er udvidet fra mindre virksomheder til virksomheder, organisationer og institutioner samt offentlige myndigheder, herunder netværk mellem tilskudsmodtagerkredsen.

Formålet er at sikre en effektiv spredning til et stort antal virksomheder, organisationer og institutioner af nye resultater og erfaringer fra produktindsatsen, og den gennemførte indsats omkring renere teknologi og affald- og genanvendelse. Fremtidens varemærked vil stille krav om en markant forbedring af produkternes miljøegenskaber, og virksomheder skal derfor på den ene side kunne udnytte den nyeste viden og de nyeste metoder og på den anden siden honorere de stigende krav fra kunderne om renere produkter og miljøledelse.

Tilskudsordningen vil blive evalueret med henblik på at vurdere den opnåede miljøeffekt, spredningseffekten og kompetenceopbygningen i virksomheder, organisationer og institutioner.

Ad c. Tilskud til meromkostninger ved ansøgningsprocessen om det europæiske eller det nordiske miljømærke.

Det foreslås, at der gives mulighed for tilskud til meromkostningerne ved ansøgningen for de første små og mellemstore virksomheder, der får tildelt enten det europæiske eller det nordiske miljømærke inden for en produktgruppe.

Formålet med tilskud er at øge udbredelsen af miljømærkede produkter på markedet ved at lette indkørfasen for de miljømærkede produkter samt at øge interessen for at få tildelt et miljømærke. Gennem dis-